STEPHEN KING

DR SLEEP

Preveo Vladimir D. Nikolić

izdavaštvo vulkan

Beograd, 2013.

Dok sam drndao jeftinu ritam gitaru u grupi Rok botom remajnders, Voren Zevon imao je običaj da svira s nama. Voren je voleo sive majice s kratkim rukavima i filmove kao što je Kraljevstvo paukova. Insistirao je na tome da pevam glavni vokal u njegovoj autorskoj pesmi Londonski vukodlaci, obično za bis posle naših nastupa. Rekao sam mu da nisam dostojan. Insistirao je na tome da jesam. „Idemo iz G-dura", rekao mi je, „i urliči iz sveg glasa. Najvažnije od svega, sviraj kao Kit."

Nikad neću moći da sviram gitaru kao Kit Ričards, ali sam uvek davao sve od sebe, a s Vorenom pored sebe, koji mi je parirao notu za notom i smejao se do suza, uvek sam se bogovski provodio.

Vorene, ovaj urlik je za tebe, gde god da si. Nedostaješ mi, druže.

Nalazili smo se na prekretnici.
Polovične mere nam nisu bile od koristi.
– *Velika knjiga* Anonimnih alkoholičara

Ako smo hteli da živimo, morali smo da se oslobodimo besa.
[To je] sumnjivi luksuz normalnih muškaraca i žena.
– *Velika knjiga* Anonimnih alkoholičara

UVODNE MISLI

JSIB znači: jebeš sve i beži.
– Stara izreka Anonimnih alkoholičara

SEF

1 Drugog dana decembra, u godini kada je u Beloj kući sedeo uzgajivač kikirikija iz Džordžije, jedno od velikih letnjih odmarališta u Koloradu je izgorelo do temelja. Hotel „Vidikovac" proglašen je potpunim gubitkom. Posle istrage, šef Vatrogasne službe Okruga Hikarilja obznanio je da je uzrok požara bio neispravan kotao. Hotel je bio zatvoren preko zime kad se nesreća desila, i samo je četvoro ljudi bilo prisutno. Troje je preživelo. Zimski čuvar Džek Torens nastradao je u toku neuspešnog (i herojskog) pokušaja da smanji pritisak u kotlu, koji se zbog pokvarenog ventila popeo do katastrofalno visokog nivoa.

Dvoje preživelih su bili žena i mladi sin zimskog čuvara. Treći je bio glavni kuvar „Vidikovca", Ričard Haloran, koji je napustio sezonski posao na Floridi i došao da obiđe Torensove jer je imao, kako je rekao, „snažan predosećaj" da je porodica u nevolji. Dvoje odraslih su prilično gadno ozleđeni u eksploziji. Jedino je dečak bio nepovređen.

Barem fizički.

2 Vendi Torens i njen sin dobili su nadoknadu od osiguranja korporacije u čijem je vlasništvu bio „Vidikovac". Suma nije bila velika, ali dovoljna da prežive naredne tri godine, tokom kojih nije mogla da radi zbog povreda leđa. Advokat s kojim se konsultovala rekao joj je da bi mogla da, ako je voljna da istraje i igra grubo, dobije mnogo više para, jer korporacija želi da izbegne sudsku parnicu. No, ona je, baš kao i korporacija, želela samo da ostavi tu katastrofalnu zimu u Koloradu iza sebe. Oporaviće se, kazala mu je, i jeste se oporavila, mada su je ozlede leđa mučile do kraja života. Smrskani kičmeni stub i slomljena rebra zacele, ali nikad ne prestanu da jauču od bola.

Vinifred i Danijel Torens neko vreme živeli su na Srednjem jugu, a potom su se preselili u Tampu. Dik Haloran (onaj sa snažnim predosećajima) ponekad je dolazio sa Ki Vesta da ih poseti. A naročito da poseti mladog Denija. Bili su povezani.

Rano izjutra, u martu 1981. godine, Vendi je telefonom pozvala Dika i upitala ga može li da dođe. Deni ju je, kazala mu je, probudio u gluvo doba noći i rekao joj da ne ide u kupatilo.

Posle toga, odbio je da govori i ćutao kao zaliven.

3

Deni se probudio jer je morao u toalet. Napolju je duvao snažan vetar. Bilo je toplo – na Floridi je uvek toplo – ali mu se nije dopadao taj zvuk i pretpostavljao je da nikad i neće. Podsećao ga je na hotel „Vidikovac", gde je pokvareni kotao bio najmanja opasnost.

On i njegova majka živeli su u skučenom stanu na drugom spratu. Izašao je iz sobice pored majčine i preša hodnik. Lišće umirućih palmi pored zgrade zašuštalo je pri naletu vetra. Zvuk je ličio na zveckanje kostura. Vrata kupatila uvek su ostavljali otvorena kad niko nije koristio tuš ili šolju, jer je brava bila u kvaru. Večeras su bila zatvorena. Ali ne zato što je njegova majka bila u kupatilu. Zahvaljujući ozledama lica koje je zadobila u „Vidikovcu", sada je hrkala – s tihim hvip-hvip zvukom – koji je čuo iz njene spavaće sobe.

Pa, slučajno ih je zatvorila, to je sve.

Znao je da to nije istina, čak i tada (i sam je imao snažne predosećaje i jaku intuiciju), ali ponekad jednostavno morate da se uverite. Ponekad morate da *vidite*. To je nešto što je otkrio u „Vidikovcu", u sobi na drugom spratu.

Ispruživši ruku, koja mu je delovala preduga, previše rastegljiva, previše *kao bez kostiju*, okrenuo je kvaku i otvorio vrata.

Unutra je bila žena iz sobe 217, kao što je znao da će biti. Sedela je na klozetskoj šolji, gola, raširenih nogu i nabubrelih mrtvački bledih butina. Zelenkaste grudi visile su kao izduvani baloni. Žbun stidnih dlačica ispod stomaka bio je siv. Oči su joj takođe bile sive, poput čeličnih ogledala. Videla ga je, a usne su joj se razvukle u osmeh.

Zažmuri, rekao mu je nekada davno Dik Haloran. *Ako vidiš nešto loše, zažmuri i reci sebi da to nije tamo, a kad ponovo otvoriš oči, nestaće.*

Ali to nije upalilo u sobi 217 kad je imao pet godina, a neće ni sada. Znao je to. Mogao je da je *namiriše*. Raspadala se.

Žena se – znao je i kako se zove: gospođa Mesi – uskobeljala na ljubičaste noge i ispružila ruke ka njemu. Meso na rukama joj je mlohavo visilo, bezmalo curilo. Smešila se kao što ljudi čine kad vide starog prijatelja. Ili možda neku ukusnu hranu.

Sa izrazom lica koji se mogao pogrešno protumačiti kao smirenost, Deni je zatvorio vrata i zakoračio unazad. Gledao je kako se okrugla kvaka okreće udesno... ulevo... opet udesno... a zatim staje.

Sada je imao osam godina i bio je koliko-toliko sposoban da racionalno razmišlja, uprkos užasu. Delimično zato što je, negde duboko u umu, to i očekivao. Iako je uvek mislio da će se najpre pojaviti Horas Dervent. Ili možda barmen, onaj kog je njegov otac zvao Lojd. I pre nego što se konačno dogodilo, trebalo je da pretpostavi da će to ipak biti gđa Mesi. Jer, od svih nemrtvih stvari u „Vidikovcu", ona je bila najgora.

Racionalni deo uma kazao mu je da je ona samo fragment zaboravljene noćne more, koji ga je pratio iz sna, preko hodnika, do kupatila. Taj deo je insistirao da, ako ponovo otvori vrata, unutra neće biti ničega. Jamačno neće, pošto je sada budan. Ali je drugi deo njega, deo koji je *isijavao*, znao bolje. „Vidikovac" nije završio s njim. Barem jedan od njegovih osvetoljubivih neupokojenih žitelja sledio ga je sve do Floride. Jednom je naleteo na tu ženu u kadi. Iskobeljala se i pokušala da ga zadavi gnjecavim (ali strašno snažnim) prstima. Ako sada otvori vrata kupatila, završiće započeti posao.

Napravio je kompromis i prislonio uvo na vrata. Isprva nije bilo ničega. Onda je čuo slabašan zvuk.

Zvuk mrtvih noktiju koji grebu po drvetu.

Na drvenim nogama, otišao je u kuhinju, popeo se na stolicu i piškio u sudoperu. Onda je probudio majku i kazao joj da ne ide u kupatilo jer se tamo nalazi nešto loše. Posle toga se vratio u postelju i sklupčao duboko ispod pokrivača. Želeo je da zauvek ostane tamo, ustajući samo da piški u sudoperu. Budući da je upozorio majku, više nije imao želju da razgovara s njom.

Njegovoj majci je bilo poznato njegovo ćutanje. To se već jedanput desilo nakon što je ušao u sobu 217 u „Vidikovcu".

„Hoćeš li pričati s Dikom?"

Ležeći u krevetu i gledajući u nju, klimnuo je. Njegova majka je telefonirala, iako je bilo četiri sata izjutra.

Kasno sutradan, Dik je došao. Doneo je i nešto sa sobom. Poklon.

4

Nakon što je Vendi pozvala Dika – postarala se da Deni čuje njihov razgovor – Deni je, inače, ponovo zaspao. Premda je sada imao osam godina i išao u treći razred, i dalje je sisao palac. Plašila se – Deni je probudio njen strah – ali je morala da mokri, i nije nameravala da to učini u sudoperi, kao on. Zamislila je kako bi izgledala klateći se na ivici radne površine, dok joj dupe visi preko porcelana, i zgađeno nabrala nos (iako tamo ne bi bilo nikoga da je vidi).

U jednoj ruci držala je čekić iz svoje kutijice udovičkog alata. Dok je okretala bravu i otvarala vrata kupatila, podigla ga je visoko. Kupatilo je bilo prazno, naravno, ali je daska na klozetskoj šolji bila spuštena. Nikad je nije ostavljala u tom položaju pre odlaska na spavanje jer je znala da je Deni, ako uđe unutra budan svega deset posto, sklon tome da zaboravi da je podigne i skroz zapiša. Takođe, osetila je smrad. Grozan. Kao da je pacov umro u zidovima.

Napravila je korak, a zatim i drugi. Spazila je kretanje i munjevito se okrenula na peti, čekića podignutog iznad glave, spremna da udari bilo koga

(*i bilo šta*)

skrivenog iza vrata. No, to je bila samo njena senka. *Bojiš se vlastite senke*, podsmevali su joj se ponekad, ali ko ima veće pravo na to od Vendi Torens? Posle svega što je videla i preturila preko glave, znala je da senke mogu da budu opasne. Mogu da imaju i zube.

U kupatilu nije bilo nikoga, ali je na klozetskoj šolji videla žućkastu mrlju, i još jednu na zavesi tuš-kade. Isprva je pomislila na izmet, ali govna nisu žućkasto-ljubičasta. Pomnije je pogledala i prepoznala komadiće mesa s natrulom kožom. Bilo ih je još na podnoj prostirci, u obliku tragova stopala. Pomislila je da su premali – previše *tanani* – da budu tragovi stopala nekog muškarca.

Na kraju je ipak piškila u sudoperu.

5

Vendi je zvocanjem naterala sina da ustane iz kreveta u podne. Uspela je da u njega ubaci malo supe i pola sendviča s puterom od kikirikija, ali se onda opet vratio u krevet. Haloran je stigao malo posle pet po podne, svojim već prastarim (ali savršeno održavanim i zaslepljujuće ispoliranim) crvenim kadilakom. Stajala je pored prozora, gledala i čekala, kao što je nekad čekala svog supruga, u nadi se da će Džek doći kući u dobrom raspoloženju. I trezan.

Stuštila se niz stepenice i otvorila vrata taman u trenutku kad se Dik spremao da pozvoni na zvonce obeleženo natpisom TORENS 2A. Ispružio je ruke, a ona mu je istog trena pojurila u zagrljaj, želeći da je njegove ruke drže najmanje sat vremena. Možda dva.

Odmaknuo ju je od sebe, držeći je za ramena. „Izgledaš fino, Vendi. Kako je mališa? Je li progovorio?“

„Nije, ali pričaće s tobom. Iako to isprva neće hteti, možeš da...“ Umesto da dovrši rečenicu, napravila je gest rukom, oponašajući pištolj, i uperila kažiprst u njegovo čelo.

„Ne nužno“, reče joj Dik. Njegov osmeh je otkrio blistave nove veštačke zube. „Vidikovac“ mu je, one noći kada je kotao eksplodirao, odneo većinu zuba iz njegove nekadašnje proteze. Naime, Džek Torens je zamahnuo maljem koji je Dika koštao proteze, a Vendi sposobnosti da hoda bez šepanja, ali oboje su znali

da je to, u stvari, učinio „Vidikovac." „Deni je veoma moćan, Vendi. Ako želi da me blokira, učiniće to. Znam to iz sopstvenog iskustva. Osim toga, biće bolje ako razgovaramo ustima. Bolje po njega. A sad mi ispričaj sve što se dogodilo."

Nakon što mu je sve opisala, Vendi ga je odvela u kupatilo. Ostavila je mrlje da ih Dik vidi, kao što policajac čuva netaknuto mesto zločina za ekipu forenzičara. A zločin *jeste* postojao. Zločin protiv njenog sina.

Dik je dugo posmatrao, ne dodirujući, a zatim klimnuo. „Hajde da vidimo da li je Deni budan."

Nije bio, ali je Vendi bilo toplo oko srca zbog radosnog izraza koji se pojavio na licu njenog sina kad je ugledao ko sedi pored njega na krevetu i drmusa ga za rame.

(*hej, Deni, doneo sam ti poklon*)

(*nije mi rođendan*)

Vendi ih je posmatrala, znajući da pričaju, ali ne znajući o čemu.

Dik reče: „Diži se, slađani! Prošetaćemo se plažom."

(*Dik, vratila se, gđa Mesi iz sobe 217, vratila se*)

Dik ga je još jednom prodrmusao po ramenu. „Govori naglas, Deni! Plašiš mamu."

Deni upita: „Šta si mi doneo?"

Dik se nasmešio. „To je već bolje. Volim da te čujem, a takođe i Vendi."

„Da", beše sve što se usudila da kaže. U suprotnom, čuli bi drhtanje u njenom glasu i zabrinuli bi se. Nije to želela.

„Dok smo napolju, ne bi bilo loše da oribaš kupatilo", reče joj Dik. „Imaš li gumene rukavice?"

Klimnula je.

„Odlično. Navuci ih."

6

Plaža je bila udaljena dva i po kilometra. Parkiralište su okruživale kičaste priobalne mamipare – ulični prodavci slatkiša, kiosci s hotdogom, prodavnice suvenira – ali ovo je bio poslednji dan sezone pa nijedna nije naročito dobro poslovala. Deni i Dik imali su plažu skoro u potpunosti samo za sebe. Za vreme vožnje do plaže, Deni je u krilu držao svoj poklon – duguljasti paket, prilično težak, umotan u ukrasni papir srebrne boje.

„Možeš da ga otvoriš kad malo porazgovaramo", reče mu Dik.

Šetali su tik pored talasa, gde je pesak bio tvrd i blistav. Deni je hodao polako, jer je Dik bio veoma star. Jednog dana će umreti. Možda i uskoro.

„Neću otegnuti papke još nekoliko godina", reče mu Dik. „Ne beri brigu. A sad mi ispričaj šta se sinoć desilo. Nemoj ništa da izostaviš."

Nije potrajalo dugo. Teži deo priče bio je pronaći reči da se opiše užas koji trenutno oseća, i kako je izmešan s gušećim osećanjem izvesnosti: pošto ga je

našla, više nikad neće otići. Međutim, budući da je to bio Dik, nisu mu trebale reči, iako je pronašao nekoliko.

„Vratiće se. Znam da hoće. Vraćaće se i vraćaće, sve dok me ne ščepa."

„Sećaš li se kad smo se upoznali?"

Iako iznenađen promenom teme, Deni je klimnuo glavom. Kad su prvi put stigli u „Vidikovac", Haloran ih je poveo u obilazak hotela. Veoma davno, činilo se.

„Sećaš li se kad sam prvi put progovorio u tvojoj glavi?"

„Jašta."

„Šta sam ti tada rekao?"

„Upitao si me želim li da idem na Floridu s tobom."

„Tako je. A kako si se tad osećao, znajući da više nisi sam? Da nisi jedini?"

„Superiška", reče Deni. „Bilo je super."

„Jah", reče Haloran. „Jah, naravno da jeste."

Izvesno vreme hodali su u tišini. Ptičice – *pipe*, tako ih je zvala Denijeva majka – uranjale su i izranjale iz talasa.

„Da li ti je ikada bilo čudno kako sam se pojavio baš kad sam ti bio potreban?" Pogledao je naniže u Denija i nasmešio se. „Ne? Nije? A i zašto bi? Bio si klinac, ali sada si malo stariji. Na neki način, *mnogo* stariji. Slušaj me, Deni. Svet ima način da se drži u ravnoteži. Verujem u to. Postoji izreka: kad je učenik spreman, učitelj će se pojaviti. Ja sam bio tvoj učitelj."

„Bio si mnogo više od toga", reče mu Deni. Uhvatio je Dika za šaku. „Bio si mi prijatelj. Spasao si nas."

Dik je ignorisao njegove reči... ili se tako činilo. „Moja baka je takođe posedovala isijavanje – sećaš li se da sam ti to rekao?"

„Aha. Rekao si da ste dugo razgovarali a da uopšte niste otvarali usta."

„Tako je. Ona me je naučila. A nju je naučila njena prabaka, nekada davno, još u vreme kad su ljudi držali robove. Jednog dana, Deni, doći će red i na tebe da budeš učitelj. Učenik će se pojaviti."

„Ako me prvo ne ščepa gđa Mesi", reče mrzovoljno Deni.

Došli su do klupe. Dik je seo. „Ne usuđujem se da idem dalje; možda neću moći da se vratim. Sedi pored mene. Hoću da ti ispričam jednu priču."

„Neću priče", reče Deni. „Ona će se vratiti, zar ne kapiraš? *Vraćaće* se i *vraćati* i *vraćati*."

„Zatvori usta i otvori uši! Slušaj starije!" Dik se nasmešio, pokazujući novu, blistavu protezu. „Misliš li da ćeš ukapirati poentu? Daleko si ti od budale, slađani."

7

Majka Dikove majke – ona sa isijavanjem – živela je u Klirvoteru. Bila je Bela Baka. Ali ne zato što je belkinja, razume se, već zato što je bila *dobra*. Njegov deda živeo je u Danbriju u Saveznoj Državi Misisipi, u

seoskoj zajednici nedaleko od Oksforda. Žena mu je umrla davno pre nego što se Dik rodio. Za obojenog čoveka, u to vreme i na tom mestu, bio je imućan. Držao je prodavnicu pogrebne opreme. Dik i njegovi roditelji posećivali su ga četiri puta godišnje, a mladi Dik Haloran mrzeo je te posete. Nasmrt se plašio Endija Halorana, i zvao ga je – isključivo u mislima, jer da je taj nadimak ikad izgovorio naglas, popio bi šamarčinu – Crni Deka.

„Znaš li ko su zlostavljači dece?", upitao je Denija. „Tipovi koji žele decu zarad seksa?"

„Onako", reče obazrivo Deni. Znao je da ne treba da priča sa strancima, i da nikad ne sme da uđe u automobil s nepoznatima. Zato što mogu svašta da mu urade.

„Pa, matori Endi je bio i nešto više od pukog zlostavljača. Bio je i jebeni sadista."

„Šta je to?"

„Neko ko uživa da drugima nanosi bol."

Deni je klimnuo glavom, smesta razumevši. „Kao Frenki Listron u školi. Muči drugu decu indijanskom vatrom. Ako ne može da te rasplače, prestane. Ali ako može, *nikad* ne prestaje."

„To je loše, ali ovo je bilo mnogo gore."

Dik je utonuo u nešto što bi slučajnom prolazniku izgledalo kao tišina, ali se priča nastavila u nizu slika i povezanih fraza. Deni je video Crnog Deku, visokog muškarca u odelu crnom poput njega samog, koji je na glavi nosio specijalnu vrstu

(*fedora*)

šešira. Video je kako je u uglovima usana uvek imao male pupoljke pljuvačke, i kako mu se oči crvene, kao da je umoran ili je maločas plakao. Video je kako je uzimao Dika – u to vreme mlađeg od Denija, verovatno istog uzrasta kao što je Deni bio one zime u „Vidikovcu" – u krilo. Ako nisu bili sami, samo bi ga golicao. Ako jesu, stavio bi šaku između Dikovih nogu i stezao mu jaja sve dok Dik ne bi pomislio da će se onesvestiti od bola.

„Sviđa ti se to?", dahtao bi mu deka Endi u uvo. Zaudarao je na cigarete i viski marke *Vajt hors*. „Dabome da ti se sviđa, svim dečacima se to sviđa. Pa ipak, i da ti se ne sviđa, ne smeš nikome da pričaš. Jerbo, ako nekome kažeš, povredićeš te. Opeći ću te!"

„Dođavola!", reče Deni. „To je odvratno!"

„Radio je on i neke druge stvari", reče Dik, „ali ću ti ispričati samo jednu. Nakon što mu je žena umrla, deka je unajmio ženu da mu pomaže po kući. Čistila je i kuvala. U vreme večere, na sto bi iznela svu klopu odjednom, od salate do deserta, jer je to stari Crni Deka tako voleo. Desert je uvek bila torta ili puding. Stavljala ga je na tacnu ili u činiju pored tanjira, tako da možeš da

ga gledaš i želiš dok se probijaš kroz druge gadosti. Dekino gvozdeno pravilo bilo je da možeš da *gledaš* u desert, ali ne smeš da ga *jedeš* sve dok ne počistiš i poslednje parčence pečenog mesa, kuvanog povrća i krompir-pirea. Morao si čak da pomažeš i svu moču, koja je bila puna grudvica i nije bila mnogo ukusna. Ako ne bih sve pojeo, Crni Deka bi mi pružio krišku hleba i rekao: *Omaži to s ovim, Diki ptičice, nek se taj tanjir sija kao da ga je olizao pas!* Tako me je zvao, Diki-ptičica.

Ponekad nisam mogao sve da pojedem, bez obzira na sve, a onda ne bih dobio tortu ili puding. Crni Deka bi ga uzeo i sam pojeo. A ponekad, kad *jesam* mogao da dovršim večeru, otkrio bih da je ugasio opušak cigarete u moje parče torte ili puding od vanile. To je mogao da učini jer je uvek sedeo pored mene. Pravio se kao da je posredi velika šala. *Ups, omaših pepeljaru*, rekao bi. Tata i mama se tome nikad nisu protivili, iako su znali da, čak i da to jeste bila šala, nije bilo pošteno da se na taj način šali s detetom. I oni su se pravili kao da je posredi šala."

„To je baš loše", reče Deni. „Trebalo je da tvoji roditelji stanu u tvoju odbranu. Moja mama to radi. I tata bi."

„Bojali su ga se. A i imali su razloga da ga se plaše. Endi Haloran bio je zla para. Kazao bi mi: *Ajde, Diki, jedi oko toga, neće te otrovati.* Ako bih uzeo zalogaj, rekao bi Noni – tako se zvala njegova kućna pomoćnica – da mi donese novi desert. Ako ne bih, desert je prosto stajao tamo. Došlo je do toga da nikad nisam mogao da završim obrok, jer bi mi se želudac prevrnuo."

„Trebalo je da premestiš tortu ili puding na drugu stranu tanjira", reče mu Deni.

„Pokušao sam, naravno, nisam se juče rodio. On bi ga prosto vratio natrag na mesto, govoreći da desert uvek ide s desne strane tanjira." Dik je zaćutao, gledajući u vodu, gde je dugački beli brodić natenane jezdio preko granične linije neba i Meksičkog zaliva. „Ponekad me je, kad bismo ostali sami, i grizao. A jednom, kada sam mu rekao da ću reći tati ako me ne ostavi na miru, ugasio mi je cigaretu o golu butinu. Kazao je: *Reci mu i za to pa vidi kakvo će ti to dobro doneti. Tvoj tatko već zna za moje postupke i nikad mi neće kazati ni reč, jerbo je kukavica i želi lovu koju imam u banci kad umrem, što nemam nameru uskoro da uradim.*"

Deni ga je slušao razrogačenih očiju. Oduvek je mislio da je priča o Plavobradom najstrašnija priča svih vremena, najstrašnija koja može da postoji, ali ova je bila gora. Zato što je bila stvarna.

„Ponekad bi mi rekao da poznaje jednog mnogo zlog čoveka – Čarlija Manksa, a ako ne učinim ono što želi, telefoniraće Čarliju Manksu i on će doći u svojim pomodnim kolima i odvešće me na mesto za lošu decu. Deka bi mi onda stavio ruku između nogu i počeo da stiska. *Zato nećeš ni zucnuti, Diki-ptičice.*

Ako pisneš, stari Čarli će doći i držaće te sa ostalom decom koju je ukrao, sve dok ne umreš. A kad umreš, otići ćeš u pakao i tvoje telo će zauvek goreti. Jerbo si me ocinkario. Nije bitno da li ti ko veruje il' ne, cinkarenje je cinkarenje."

„Dugo sam verovao tom matorom kučkinom sinu. Nisam ispričao čak ni svojoj Beloj Baki, onoj sa isijavanjem, zato što sam se plašio da će misliti da je to moja krivica. Da sam bio stariji, pametnije bih postupio, ali sam tada bio običan klinac." Zastao je. „I, postojalo je još nešto. Znaš li šta, Deni?"

Deni je dugo gledao Dikovo lice, istražujući misli i slike iza njegovog čela. Najzad je rekao: „Želeo si da tvoj otac dobije njegov novac. Ali nikad nije."

„Nije. Crni Deka je svu lovu ostavio sirotištu za crnačku decu u Alabami, a kladim se da znam i zašto. Međutim, to je nebitno."

„A tvoja dobra baka nikad nije saznala? Nikad nije pogodila?"

„Znala je da postoji *nešto*, ali ja sam to držao blokirano, i nije me gnjavila. Samo mi je kazala da će, kad budem spreman da pričam, ona biti spremna da me sasluša. Deni, kad je Endi Haloran umro od srčke – bio sam najsrećniji dečak na kugli zemaljskoj. Mama mi je rekla da ne moram da idem na sahranu, da mogu da ostanem s bakom Rouz – mojom Belom Bakom – ako to želim, ali ja sam želeo da idem. Nego šta. Želeo sam da se uverim da je matori Crni Deka stvarno mrtav.

Tog dana je padala kiša. Svi su stajali oko rake ispod crnih kišobrana. Gledao sam kako se njegov mrtvački kovčeg – najveći i najbolji iz njegove prodavnice pogrebne opreme, u to ne sumnjam – spušta u zemlju, i mislio sam na sve one trenutke kad mi je uvrtao jaja, i sve one opuške u mojim tortama, i onaj koji mi je ugasio na nozi, i na to kako je vladao za trpezom kao suludi stari kralj u onom Šekspirovom komadu. No, najviše od svega, razmišljao sam o Čarliju Manksu – koga je deka nesumnjivo izmislio – i kako Crni Deka nikad neće moći da telefonira Čarliju Manksu i kaže mu da dođe usred noći i odvede me u svom automobilu da živim sa ostalim ukradenim dečacima i devojčicama.

Gvirnuo sam u raku – *Neka dečko baci pogled*, rekao je moj tata kad je mama pokušala da me povuče unazad – i pogledom sam obuhvatio sanduk u toj vlažnoj rupi i pomislio: Tamo dole si dva metra bliže paklu, Crni Deko, a ubrzo ćeš biti u njemu, i nadam se da će ti đavo lupiti hiljadu šamara plamenom rukom."

Dik je zavukao šake u džepove i izvadio paklicu marlbora s kutijom šibica gurnutom ispod celofana. Stavio je cigaretu između usana, a zatim je morao da je juri šibicom jer su mu ruke drhtale, a i usne su mu drhtale. Deni se zapanjio kad je ugledao svetlucanje suza u Dikovim očima.

Sad znajući u kom pravcu ide Dikova priča, Deni je upitao: „Kada se vratio?"

Dik je uvukao dim duboko u pluća i izdahnuo ga kroz osmeh. „Nisi morao da mi zaviriš u glavu da bi to prokljuvio, zar ne?"

„Jok."

„Šest meseci kasnije. Jednog dana sam se vratio kući iz škole, a on je ležao go na mom krevetu, sa ukrućenom natrulom kitom. Kazao je: *Dođi deder i sedi na ovo, Diki-ptičice. Lupi mi hiljadu, a ja ću tebi lupiti dve hiljade.* Vrisnuo sam, ali u kući nije bilo nikoga da me čuje. Tata i mama bili su na poslu: mama u restoranu, a tata u štampariji. Istrčao sam iz sobe i zalupio vrata. Onda sam čuo kako Crni Deka ustaje... trup... i prelazi preko sobe... trup-trup-trup... a onda sam čuo..."

„Nokte", reče Deni pridavljenim glasom. „Grebanje noktima po vratima."

„Tako je. Nisam ponovo ušao u sobu sve do noći, kad su mi oba roditelja bila kod kuće. Deka je nestao, ali su postojali... ostaci."

„Naravno. Kao u našem kupatilu. Zato što se raspadao."

„Tako je. Sâm sam promenio posteljinu, što sam mogao da uradim jer mi je mama dve godine ranije pokazala kako. Kazala mi je da sam prestar da bi mi bila potrebna kućepaziteljka, da su kućepaziteljke za male bele dečake i devojčice poput onih za koje se ona starala pre nego što je dobila posao hostese u Berkinovoj kući odrezaka. Otprilike nedelju dana kasnije, video sam matorog Crnog Deku u parku, na ljuljašci. Bio je u odelu, ali ga je skroz prekrivala siva tvar – rekao bih buđ, koja je rasla po njemu dole u kovčegu."

„Aha", reče Deni jedva čujnim šapatom. To beše sve što je mogao da prozbori.

„Šlic mu je bio otvoren, a ona stvar mu je štrčala. Izvini što ti pričam sve ovo, Deni, premlad si da to slušaš, ali moraš da znaš."

„Jesi li se onda obratio Beloj Baki?"

„Morao sam. Jer sam znao ono što ti znaš: da će naprosto nastaviti se vraća. Ne kao... Deni, jesi li ikada video mrtve ljude? Hoću da kažem obične mrtvace." Nasmejao se, jer mu je to zvučalo smešno. I Deniju je bilo smešno. „Duhove."

„Nekoliko puta. Jednom sam video troje na pružnom prelazu. Dva dečaka i devojčicu. Tinejdžere. Mislim... da su možda tamo poginuli."

Dik je klimnuo. „Mahom ostaju blizu mesta na kojima su prešli na onaj svet, sve dok se ne naviknu na činjenicu da su mrtvi i ne krenu dalje. Neki od ljudi koje si video u Vidikovcu bili su takvi."

„Znam." Olakšanje što može da razgovara o tome – s nekim ko zna – bilo je neopisivo. „A jedanput sam video i ženu u restoranu. Znaš, u onim lokalima gde imaju stolove napolju?"

Dik je ponovo klimnuo glavom.

„Nisam mogao da otkrijem njenu pravu prirodu, ali je niko drugi nije video, a kada je konobarica gurnula stolicu na kojoj je sedela, duh žene je nestao. Viđaš li ih i ti ponekad?"

„Nisam već godinama, ali ti si snažniji u isijavanju od mene. Ono slabi kako stariš..."

„Odlično", reče vatreno Deni.